

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 17.
(OR. en)

9769/1/22
REV 1

ECOFIN 558
UEM 161
SOC 352
EMPL 234
COMPET 455
ENV 556
EDUC 225
RECH 348
ENER 264
JAI 819
GENDER 97
ANTIDISCRIM 77
JEUN 108
SAN 353

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (II. rész) / a Tanács
Biz. dok. sz.:	9421/22 - COM(2022) 622 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Lengyelország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2022. évi konvergenciaprogramját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 622 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Lengyelország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2022. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022 júniusában aktualizálják az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

---

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a 2021. május 7-én aláírt portói szociális kötelezettségvállalást, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozik. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ alapján 2021. november 24-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Lengyelországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is. A Tanács az együttes foglalkoztatási jelentést 2022. március 14-én fogadta el.

---

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

- (3) A világiárványból való kilábalás időszakában Ukrajna ellen indított orosz invázió jelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása többek között az energia-, élelmiszer- és nyersanyagárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat, valamint az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett vállalkozásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Az Oroszország által indított agresszív háború gazdasági hatásai különböző mértékben érintették a tagállamokat. Erre való tekintettel 2022. március 4-én – az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozattal⁴ – első ízben aktiválták a 2001/55/EK tanácsi irányelvet⁵, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az Unióban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést. Az Ukrajnából menekülőök fogadásával és integrációjával összefüggő szükségletek sürgős kezelése érdekében rendkívüli támogatás áll Lengyelország rendelkezésére az európai menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) kezdeményezés keretében, valamint a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatás (REACT-EU) keretében nyújtott kiegészítő előfinanszírozás révén.

---

⁴ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

⁵ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

- (4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi európai szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is, az e felülvizsgált, aktualizált vagy módosított tervek benyújtásának időpontjáig kiadott esetleges további országspecifikus ajánlások mellett.
- (5) A Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezését 2020 márciusa óta alkalmazzák. A Bizottság az „Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz” című, 2021. március 3-i közleményében kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euroövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019 végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokoltá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023 végéig történő meghosszabbítását.

- (6) A Lengyelország 2021. évi konvergenciaprogramjára vonatkozó tanácsi véleményt tartalmazó, 2021. június 18-i tanácsi ajánlásban⁶ alkalmazott megközelítés alapján az összesített költségvetési irányvonal jelenleg az elsődleges kiadások (amelyekbe nem tartoznak bele a diszkrecionális bevételi intézkedések és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések, azonban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások igen) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban⁷. Az összesített költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású⁸ elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

---

⁶ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Lengyelország 2021. évi konvergenciaprogramját (HL C 304., 2021.7.29., 98. o.).

⁷ A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

⁸ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadásokon kívüli kiadások.

- (7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra (a továbbiakban: a költségvetési iránymutatás), amelynek célja a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjai előkészítésének a támogatása, és ezáltal a szakpolitikai koordináció erősítése. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság megállapította, hogy a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket, és szükség szerint – de legkésőbb az európai szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja szakpolitikai iránymutatását.
- (8) A költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a Bizottság 2022. évi téli előrejelzéséhez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. A költségvetési politikának változatlanul rugalmasnak kell lennie, hogy lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, ideértve az Oroszország által Ukrajna ellen folytatott agresszív háborúból fakadó, védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kihívásokat, és az egyes tagállamokat – azok költségvetési és gazdasági helyzetétől függően – eltérően kell kezelnie, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

- (9) 2021. május 3-án Lengyelország az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének megfelelően benyújtotta a Bizottságnak nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2022. június 17-én elfogadta Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁹. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot fogadjon el, amely kimondja, hogy Lengyelország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.
- (10) Lengyelország 2022. április 29-én benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját, 2022. április 28-án pedig – az 1466/97/EK rendelet 8. cikkében meghatározott határidőn belül – 2022. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Lengyelországra vonatkozó 2022. évi országjelentést. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Lengyelország által elért eredményeket. A jelentés értékelte továbbá a Lengyelország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

---

⁹ ST 9728/2022; ST 9728/2022 ADD1.

- (12) A Bizottság 2022. május 23-án a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. A jelentés megvizsgálta Lengyelország költségvetési helyzetét, mivel a tervezett költségvetési hiány 2022-ben meghaladja a Szerződésben a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A Bizottság a 2022. március 2-i közleményével összhangban nem javasolta új túlzothiany-eljárás megindítását 2022 tavaszán, és felül fogja vizsgálni, hogy szükséges-e ilyen eljárások megindítását kezdeményeznie 2022 őszén.
- (13) A Tanács a 2020. július 20-i ajánlásában¹⁰ azt ajánlotta Lengyelországnak, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a Covid19-világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Lengyelország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Lengyelország államháztartási hiánya GDP-arányosan a 2020. évi 6,9 %-ról 2021-ben 1,9 %-ra csökkent. Lengyelország költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedésekre fordított kiadások GDP-arányosan a 2020. évi 4,5 %-ról 2021-ben 2,7 %-ra csökkentek. A Lengyelország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban voltak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések átmeneti jellegűek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint az államadósság GDP-arányosan a 2020. évi 57,1 %-ról 2021-ben 53,8 %-ra csökkent.

---

¹⁰ A Tanács ajánlása (2020. július 20.) Lengyelország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2020. évi konvergenciaprogramját (HL C 282., 2020.8.26., 135. o.).

- (14) A 2022. évi konvergenciaprogram költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv realista. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 3,8 %-kal, 2023-ban pedig 3,2 %-kal nő. Ehhez képest a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 2022-re 3,7 %-os, 2023-ra pedig 3,0 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, főként elsősorban a magasabb előre jelzett infláció miatt, amely várhatóan visszaveti majd a magánfogyasztást és a beruházásokat, valamint a nettó export kisebb mértékű hozzájárulása miatt. A 2022. évi konvergenciaprogram szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 4,3 %-ára, 2023-ban pedig 3,7 %-ára csökken. A 2022. évi növekedés főként az Ukrajnából érkezett, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek nyújtott támogatás magas költségeit, a magas energiaárakhoz kapcsolódó intézkedéseket és a jelentős adóreformot (a lengyel megállapodás) tükrözi. A 2022. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan 52,1 %-ra, majd 2023-ban 51,5 %-ra mérséklődik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 4,0 %-ának, és 2023-ra 4,4 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. 2022-ben ez alacsonyabb, mint a 2022. évi konvergenciaprogramban előre jelzett hiány, főként a magasabb előre jelzett nominális GDP miatt. 2023-ban a becsült hiány magasabb a konvergenciaprogramban szereplőnél, főként az alacsonyabb bevételek és az Ukrajnából érkezett, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek nyújtott támogatás költségeinek feltételezett növekedése miatt. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alacsonyabb GDP-arányos államadóssággal számol: 2022-ben 50,8 %-kal, 2023-ban pedig 49,8 %-kal. A különbség a magasabb előre jelzett inflációnak és a 2023. évi SFA-tételekre vonatkozó eltérő feltételezéseknek tudható be. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése 3,4 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Lengyelország potenciális növekedését.

- (15) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedéseket, így az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések kiadásai az előrejelzések szerint a 2021. évi 2,7 %-ról 2022-ben a GDP 0,0 %-ára csökkennek. A költségvetési hiányt befolyásolják az energiaár-növekedés gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 1,0 %-át fogják kitenni, 2023-ban pedig várhatóan megszüntetésre kerülnek.¹¹ Ezek az intézkedések elsősorban az energiafogyasztás után fizetendő közvetett adók mérséklését és a szegényebb háztartásoknak nyújtott szociális transzfereket foglalják magukban. Ezeket az intézkedéseket ideiglenes intézkedésként jelentették be. Amennyiben azonban az említett energiaárak 2023-ban magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. Ezen intézkedések egy része – különösen a hozzáadottérték-adó és a jövedéki adók általános csökkentése – nem célzott. A költségvetési hiányt emellett a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei is befolyásolják, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,6 %-át, 2023-ban pedig 0,8 %-át fogják kitenni¹².
- (16) A Tanács a 2021. június 18-i ajánlásában azt ajánlotta, hogy Lengyelország 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – tartsa fenn a támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Lengyelország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

---

¹¹ Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹² A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az Unióba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót és a földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek Unión belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzügyi juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

- (17) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése és a Lengyelország 2022. évi konvergenciaprogramjában foglalt információk szerint 2022-ben a Tanács ajánlásával összhangban támogató jellegű, a GDP –3,4 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető.¹³ A Tanács ajánlásának megfelelően Lengyelország támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez képest GDP-arányosan 0,1 százalékponttal nő¹⁴. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,3 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁵. Lengyelország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022-es növekedése az előrejelzések szerint 2,7 százalékpontos expanzív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hozzájárulás magában foglalja egyrészt a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 1,0 %-a), másrészt a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,6 %-a), ugyanakkor a kisgyermekek gondozásához nyújtott új támogatás (Family Care Capital) (a GDP 0,1 %-a) az előrejelzések szerint szintén hozzájárul a nettó folyó kiadások növekedéséhez.

---

¹³ A mutató negatív előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére utal, ami expanzív költségvetési politikát jelez.

¹⁴ A Bizottság előrejelzései. A Bizottság még nem értékelte Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

¹⁵ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,4 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak, ideértve a lengyel fejlesztési banknak (BGK) nyújtott transfereket is.

A bevételi oldalon a lengyel megállapodás keretében a személyi jövedelemadó kulcsának csökkentése (a GDP 0,7 %-a), valamint a társaságiadó-kulcsok csökkentése (a GDP 0,1 %-a) előreláthatólag szintén hozzájárul majd az expanzív költségvetési irányvonalhoz. Az előrejelzés szerint a GDP-deflátornál nagyobb mértékű fogyasztóiár-növekedés – a kormányzati áru- és szolgáltatásbeszerzésekre fordított kiadások növekedésének hatására – befolyásolja a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2022. évi expanzív hatását.

- (18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP +1,7 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít¹⁶. Lengyelország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2022-höz képest 0,1 százalékponttal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ben 0,3 százalékpontnak megfelelő restriktív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁷. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 1,4 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az általános költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,9 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem addicionális költségeit (a GDP 0,2 %-a).

---

¹⁶ A mutató pozitív előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított hiányára utal, ami restriktív költségvetési politikát jelez.

¹⁷ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak.

- (19) A 2022. évi konvergenciaprogram a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2024-ben a GDP 3,1 %-ára, 2025-ben pedig 2,5 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint 2025-ben a GDP 3 %-a alá csökken. A tervezett konszolidációs intézkedésekről azonban nem áll rendelkezésre információ. A 2022. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan csökkenni fog: 2024-ben 51,0 %-ra, majd 2025-ben 49,7 %-ra tovább mérséklődik. A Bizottság elemzése szerint az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon közepesnek tűnnek.
- (20) A költségvetési rendszer folyamatban lévő reformja – teljes körű végrehajtása esetén – várhatóan növeli a kiadások hatékonyságát azáltal, hogy kezeli a költségvetési folyamat régóta fennálló hiányosságait. Ide tartoznak az összetett és elavult költségvetési besorolások; az információk optimálistól elmaradó rögzítése; a valódi középtávú tervezés hiánya, valamint a kiadási felülvizsgálatok költségvetési folyamatra gyakorolt közvetlen hatásának hiánya. Lengyelország államháztartása hosszú távon a magasabb kiadások miatt várhatóan nyomásnak lesz kitéve, különösen a népesség előregedése miatt. Ezek a tényezők felerősítik a kiadások kezelésének megerősítésére – így többek között a hatékonyság és az eredményesség rendszeres értékelésére – szolgáló új eszközök iránti igényt. A világjárvány idején azonban a Covid19-intézkedésekre fordított kiadások többségét egy fejlesztési bank által kezelt célzott alapon és egy költségvetésen kívüli pénzügyi eszközön keresztül folyósították. Bár ez nagyobb rugalmasságot biztosított a hatóságoknak a válsággal kapcsolatos kiadások kezelésében, és lehetővé tette számukra annak a kockázatnak az elkerülését, hogy megsértsék az államadósság alkotmányos szintjét, korlátozta a kiadások parlamenti ellenőrzését és a közkiadásokra vonatkozó időszerű információkhoz való nyilvános hozzáférést is.

- (21) Lengyelország az egyik leggyorsabban idősödő ország az Unióban, és hosszú távon a demográfiai tendenciák hatással lesznek a nyugdíjrendszerre. A jelenlegi járulékalapú nyugdíjrendszer pénzügyileg kiegyensúlyozott rendszert biztosít, de nem biztosítja a jövőbeli ellátások megfelelőségét. Az alacsony tényleges nyugdíjbavonulási életkor, a várható élettartam növekedése és a rendszer néhány egyéb jellemzője miatt a jövőbeli nyugellátások jelentősen csökkenni fognak az utolsó fizetéshez képest. Ez azt jelentené, hogy a nyugdíjasok nagy részét a szegénység fenyegetné. A Bizottság elemzése azt mutatja, hogy Lengyelországnak már az ellátások jelenlegi szinten tartásához is 2070-ig GDP-jének további 6,7 %-át kellene a nyugdíjrendszerre költenie. A lengyel nyugdíjrendszer fő kihívásai az alacsony tényleges nyugdíjbavonulási életkorhoz és a különleges nyugdíjjogosultságokhoz (pl. mezőgazdasági termelők, egyenruhás testületek) kapcsolódnak, amelyek költségesek és az általános rendszerhez képest előnyben részesítik tagjaikat.
- (22) Lengyelország 2021. december 15-én benyújtotta az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹⁸ előírt kohéziós politikai programozási dokumentumait. Az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban Lengyelországnak a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe kell vennie a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett kohéziós politikai alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

---

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

- (23) Lengyelországban a munkanélküliségi ráta történelmi mélyponton áll, de egyes csoportok munkaerőpiaci részvétele továbbra is korlátozott. A három év alatti, intézményes gyermekgondozásban részt vevő gyermekek aránya továbbra is az egyik legalacsonyabb a tagállamok közül, és a gyermekgondozáshoz való korlátozott hozzáférés akadályozza a nők belépését a munkaerőpiacra. Emellett a tartós ápolás-gondozás támogatásának elégtelensége és az alacsonyabb nyugdíjkorhatár azt eredményezi, hogy a munkaerő kiáramlik a piacról. A munkaerőpiac nem kiegyenlített a fogyatékkal élők, az idősek és az alacsony képzettségűek tekintetében, mely csoportok foglalkoztatási rátája a vonatkozó uniós átlag alatti. Jóllehet az elmúlt években folyamatosan csökkent az atipikus munkaszerződések száma, elsősorban a fiatalok és az alacsony képzettségű munkavállalók körében továbbra is nagyon elterjedt az alacsony társadalombiztosítási járulék-fizetés melletti határozott idejű munkaszerződéssel és az önálló vállalkozóként történő foglalkoztatás, ami növeli annak kockázatát, hogy e csoportok jövőbeli nyugellátása nem lesz megfelelő mértékű.
- (24) Lengyelország oktatási és képzési rendszere továbbra is kihívásokkal néz szembe a minőség és az inkluzivitás tekintetében. Ezeket a kihívásokat tovább súlyosbították a világjárvány következtében elhúzódó távoktatásos időszakok. A tanárok, a tanulók és a lakosság körében hiányoznak a digitális készségek. Ugyanakkor nem áll rendelkezésre elegendő IKT-felszerelés és konnektivitás sem az iskolák és a gyermekes háztartások számára. A tanároknak nyújtott formális oktatás minősége nem kielégítő. Emellett a tanárok fizetése viszonylag alacsony az OECD országaihoz képest. Ez kihat a szakma pénzügyi vonzerejére, és a szakmai fejlődés lehetőségeinek hiányával együtt hozzájárul a jelentős munkaerőhiányhoz. Az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása jelentős erőfeszítéseket – többek közt finanszírozást – tesz szükségessé a megfelelő reagálás érdekében az oktatás és képzés területén. A készségek és a munkaerőpiaci igények közötti jelentős eltérések munkaerőhiányhoz vezetnek, amit az is bizonyít, hogy a munkáltatók nehézségekkel szembesülnek az üres álláshelyek betöltésekor.

- (25) Az egészségügyre fordított összes kiadás a GDP-hez viszonyítva továbbra is alacsony, mindössze 6,5 %, szemben a 2019. évi 9,9 %-os uniós átlaggal. A lengyel egészségügyi rendszer túlzott mértékben támaszkodik a kórházakra, amelyek pénzügyi helyzete romlik, hiányzik a minőségértékelés és hiányosságok tapasztalhatók az irányítás terén. Az alapellátás és az ambuláns ellátás kihasználtsága alacsony fokú. Az egészségügyi szakmák korlátozott vonzereje hozzájárul a munkaerőhiányhoz. Az orvosok és ápolók 1000 lakosra vetített száma (2,4, illetve 5,1) a tagállamok között a legalacsonyabbak közé tartozik. Az egészségügyi alapellátási rendszer létszámhiánnyal küzd, szolgálatai túlterheltek. Ennek az ellátási szintnek a lehetőségei továbbra is kiaknázatlanok, ami túlterheli a magasabb szintű ellátást. Jóllehet a kibővített e-egészségügyi szolgáltatások segítenek kezelni az egészségügyi rendszer előtt álló bizonyos kihívásokat, elterjedtségük eddig korlátozott volt.
- (26) A szociális kiadások jelentős része nem veszi figyelembe a jövedelmi szintek különbségeit, így lenne még tere a rendszer célzottabbá tételének. Egyes szociális kiadások nem célzottak és nem rászorultságon alapulnak. Ugyanakkor a polgári jogi szerződéssel foglalkoztatottak rendelkezésére álló szociális juttatások egyes személyek esetében korlátozottak, ami kiszolgáltatottabbá teszi ezt a csoportot. Bár a szegénység kockázatának kitett népesség aránya tovább csökkent (a 2016. évi 21 %-ról 2020-ban 17 %-ra), továbbra is vannak kihívások. Például az idős emberek egyes csoportjai várhatóan ki lesznek téve a szegénység egyre nagyobb kockázatának. Ez különösen a nőket fogja érinteni, mivel karrierjük rövidebb, ami alacsonyabb jövőbeli nyugellátást eredményez. Az ellátás célzottabbá tétele – például a rászorultságon alapuló megközelítés általánosabb alkalmazása révén – az állami források hatékonyabb felhasználását eredményezné a szegénység elleni küzdelemben és a leginkább rászorulóknak támogatásában.

- (27) Lengyelország a hosszú távon fenntartható gazdasági növekedés és versenyképesség biztosítása érdekében egyre nagyobb mértékben fog támaszkodni a tudományra és az innovációra. Némi előrelépés ellenére azonban Lengyelország lemaradásban van az innovatív outputok tekintetében. A kutatás-fejlesztésre (K+F) fordított összkiadás alacsony, a GDP 1,39 %-át teszi ki. A vállalkozások K+F-kiadásai jóval elmaradnak az uniós átlagtól (2020-ban 0,87 %), és a közösségi innovációs felmérés szerint az innovatív vállalkozások aránya továbbra is alacsony. Lengyelország hátulról a negyedik helyen áll a 2021. évi európai innovációs eredménytáblán, és az utolsó, „feltörekvő innovátor” kategóriába tartozik. A jelenlegi kutatástámogatási eszközök növekvő széttagoltsága rontja a tudomány és a vállalkozások közötti együttműködést, ami az innováció erősítésének egyik fő akadály. Ezenkívül a vezetői készségek alacsony szintje és a technológiák korlátozott alkalmazása a vállalatoknál jelentős termelékenységbeli különbségeket eredményez a kis- és középvállalkozások és a nagyvállalatok között, ami korlátozza az innovációt és a termelékenység növekedését.
- (28) Lengyelországban lemaradás tapasztalható a digitalizáció terén. Különösen a digitális készségek alacsony szintje akadályozza a vállalkozásokat abban, hogy fejlett digitalizált megoldásokba ruházzanak be és feljebb kerüljenek az értékláncban, továbbá hozzájárul a munkaerő- és szakemberhiányhoz is. Ami a digitális infrastruktúrát illeti, míg a vezetékes széles sávú hálózatok egyre elterjedtebbek, az 5G fejlesztésével kapcsolatos kihívások továbbra is jelentősek. 2021-ben a háztartások mindössze 34 %-a fért hozzá az 5G technológiához, ami a 65 %-os uniós átlag alatt van, és az 5G-re való felkészülés nem halad előre, mivel az 5G kiépítésére vonatkozó harmonizált rádióspektrum kijelölése még várat magára. Végezetül a digitális technológiák közigazgatásban való nagyobb mértékű alkalmazása javíthatná a kormányzati szolgáltatások nyújtását, és hozzájárulhatna a szükségtelen szabályozási és adminisztratív terhek csökkentéséhez.

- (29) A stabil és kiszámítható üzleti környezet és a barátságos beruházási légkör fontos szerepet játszik a világjárványt követő gazdasági helyreállításban és a közép–hosszú távú fenntartható gazdasági növekedésben egyaránt. E tekintetben alapvető fontosságú az igazságszolgáltatási rendszer függetlensége, hatékonysága és minősége. Lengyelországban romlott a jogállamiság állapota, és a bírói függetlenség továbbra is komoly aggodalomra ad okot, amint az az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának több ítéletéből is következik. Emellett a Bizottság 2021-ben kötelezettségszegési eljárást indított Lengyelország ellen a lengyel Alkotmánybíróság egyes ítéleteit követően, amelyekben elsősorban az uniós jog elsőbbségét vitatta, és amelyek veszélyeztetik Lengyelország és az Unió jogrendjének működését.
- (30) A stabil és megbízható szabályozási környezet a gazdasági növekedés és a magánberuházások fenntartásának alapja. A beruházási környezetet azonban továbbra is hátráltatja a kiszámíthatatlan és nehézkes szabályozási környezet. A kulcsfontosságú jogszabályok gyakori módosításai bizonytalanságot okoznak és növelik a megfelelési költségeket a vállalkozások számára, főként amiatt, hogy a jogalkotási folyamat során nem folytatnak érdemi konzultációt az érdekelt felekkel. A magánberuházások GDP-hez viszonyított aránya 2016 óta csökken, 2020-ban pedig csupán 18,5 % volt, ami jóval elmarad az uniós átlagtól és a regionális versenytársaktól. Ez korlátozhatja a további termelékenységnövekedést, és akadályozhatja Lengyelország azon képességét, hogy hosszú távon fenntartsa a gazdasági növekedést, különös tekintettel arra, hogy a fajlagos munkaköltségek növekedése rontja a költség-versenyképességet.
- (31) Az Unió állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban meghatározott megbízatásra válaszul a REPowerEU tervre irányuló bizottsági javaslat célja az, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a Bizottság azt tervezi, hogy a tagállamokkal párbeszédet folytatva meghatározza a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

- (32) Lengyelország energiaszerkezete továbbra is nagymértékben függ a fosszilis tüzelőanyagoktól, amelyek 2020-ban energiaellátásának 86 %-át biztosították, és ennek 40 %-át a szén teszi ki. A földgáz 17 %-ot képvisel az energiaszerkezetben, míg az olaj 28,9 %-ot tesz ki, és részaránya az elmúlt években nőtt. Lengyelországban lassú a dekarbonizáció üteme. 2020-ig a lengyel gazdaság teljes kibocsátása mindössze 8 %-kal csökkent 2005-höz képest¹⁹. A gazdaság üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitása 54 %-kal haladja meg az uniós átlagot. Ahhoz, hogy a kibocsátások az egész gazdaságban csökkenjenek, felülvizsgált, ambiciózusabb energiapolitikára van szükség, valamint célzott intézkedéseket kell hozni a kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívüli ágazatok vonatkozásában. Bár Lengyelország maga termeli az általa fogyasztott szén mintegy 80 %-át, Oroszországtól való függősége – amelyet az Oroszországból származó behozatalnak a teljes szénimporthoz viszonyított arányaként számítanak ki – nőtt, és 2020-ban 74 %-ot ért el – az 54 %-os uniós átlaghoz képest. Ami az olajat illeti, Lengyelország keresletének szinte teljes egészét tekintve külföldi beszállítóktól függ, és az Oroszországból származó behozatal a teljes külföldi ellátás 72 %-át teszi ki – szemben a 26 %-os uniós átlaggal. Lengyelország orosz földgáztól való függősége 2020-ban 55 %-os volt – szemben a 44 %-os uniós átlaggal²⁰. A Lengyelországon belüli és a szomszédos országokkal folyamatban lévő és tervezett infrastrukturális projektek (beleértve a 2022. május 1-jén már működő, Litvániával közös GIPL rendszerösszekötőt) várhatóan teljesen megszüntetik majd Lengyelország orosz gáztól való függését, amennyiben azokat megfelelő ellátási szerződések kísérik. A földgázhoz kapcsolódó új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállóknak kell lenniük, hogy elkerülhető legyen a széndioxid-kibocsátás mértékének rögzülése és a meg nem térülő eszközökbe való beruházás, valamint hogy az említett infrastruktúrák fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállítása révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. Lengyelországnak az orosz Gazprommal kötött hosszú távú gázellátási szerződése 2022 végén lejár, és Lengyelország nem tervezi annak megújítását.

¹⁹ Éghajlat-politikai eredményjelentés (2021).

²⁰ Eurostat (2020), Az orosz import részesedése a földgáz, a nyersolaj és a feketeszén teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Lengyelország esetében a teljes behozatal magában foglalja az EU-n belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket. Lengyelország 2022. április 27. óta már nem kap gázt Oroszországból.

A Gazprom 2022 áprilisától felfüggesztette a gázellátást Lengyelország felé, ám ennek az ország energiabiztonságára gyakorolt közvetlen hatását jelentősen enyhíti, hogy Lengyelország alternatív ellátási forrásokhoz fér hozzá az Unión belülről és kívülről egyaránt. A Gazprom ellátásfelfüggesztése azonban megköveteli a folyamatban lévő és tervezett ellátásdiverzifikációs projektek felgyorsítását, valamint a további intézkedések fokozott összehangolását az Unión belül.

- (33) Az új megújulóenergia-termelési kapacitások gyorsabb kiépítése kulcsfontosságú ahhoz, hogy Lengyelország csökkentse a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától való függését és csökkentse az üvegházhatásúgáz-kibocsátását. A nemzeti energia- és klímatervekben szereplő jelenlegi megújulóenergia-célkitűzések nem elég ambiciózusak. Ugyanakkor jelentős szabályozási, eljárási és adminisztratív akadályok korlátozzák a megújulóenergia-kapacitások kiépítését, és lassítják a megújuló energiaforrások hálózatba történő integrálását. Ezek közé tartoznak az energiaszövetkezetekre vonatkozó korlátozó szabályok, a szárazföldi szélenergia-hasznosításra vonatkozó korlátozó szabályok és hosszadalmas engedélyezési eljárások, az adószabályok összetettsége és instabilitása, illetve a hálózati csatlakozást érintő hosszas eljárások. Az olyan infrastrukturális akadályok, mint az elégtelen elosztóhálózati kapacitás, szintén lassítják a megújuló energiaforrások integrációját, és ezeket megfelelő ösztönzőkkel kell kezelni. Ezen túlmenően a Bizottság 2022. május 18-i közleménye (a REPowerEU közlemény) rámutatott arra, hogy a fenntartható biometán-termelés növelése hozzá fog járulni az Unió orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függésének fokozatos megszüntetéséhez. Ezzel összefüggésben Lengyelországnak lehetősége nyílik arra, hogy a fenntartható biometánpiac létrehozására irányuló megfelelő stratégia és az ilyen piac szerkezetére vonatkozó konkrét javaslatok révén megragadja a vonatkozó fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő biometánban rejlő, eddig kiaknázatlan lehetőségeket. A fenntartható biometánt a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelésben és a megújuló hidrogén előállításában lehet alkalmazni, ami segíthet a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatok dekarbonizálásában. Lengyelország nemzeti felújítási programja jelentős kezdeményezésnek számít a légszennyező kazánok helyettesítése és az épületek energiahatékonyságának javítása terén. A felújítási programot azonban tovább lehetne egyszerűsíteni, valamint az célzottabban összpontosíthatna az alacsony jövedelmű háztartásokra és a legrosszabbul teljesítő épületekre.

Ezen túlmenően a hőforrások cseréjéhez nyújtott támogatások esetében nagyobb hangsúlyt lehetne helyezni a földgázalapú technológiákba való bezáródás elkerülésére, valamint a mélyfelújítások és a hőszivattyúk telepítésének erőteljesebb ösztönzésére, összhangban az épületkorszerűsítési program és a REPowerEU közlemény célkitűzéseivel. Az energiahatékonysági fejlesztésekben rejlő jelentős költségmegtakarítási potenciál lehetővé teszi a visszafizetendő pénzügyi eszközök használatát, amelyeket a lakó-, köz- és kereskedelmi épületek felújítási arányának növelésére lehetne felhasználni. Ez tovább javítaná a levegőminőséget, felgyorsítaná az energiamegtakarítást és csökkentené a fosszilis tüzelőanyagok iránti keresletet a fűtés terén. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére vonatkozó törekvések további fokozására lesz szükség ahhoz, hogy Lengyelország megfeleljen az „Irány az 55%!” célkitűzéseinek.

- (34) Az energiatermelés után a közlekedés a második legszennyezőbb ágazat, amely a teljes olajfogyasztás mintegy 70 %-át teszi ki. Az ágazat kibocsátásának oroszlánrészéért a közúti közlekedés felelős. Ezért döntő fontosságú a mobilitás szén-dioxid-mentesítésére irányuló intézkedések felgyorsítása. A kollektív, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és aktív közlekedési módok ösztönzése segítene ebben a tekintetben. A tömegközlekedés vonzerejének és hozzáférhetőségének növelése – többek között a vidéki területeken, valamint a külvárosok jobb összekapcsolása az agglomerációk központjaival – hozzájárulna a légszennyezés csökkentéséhez, a kirekesztés kezeléséhez és az életminőség javításához. A kibocsátásmentes gépjárművek aránya az új nyilvántartásba vételek között 2020-ban 0,8 % volt, ami jóval elmarad az 5,3 %-os uniós átlagtól. Mérlegelni kell az elektromos autók vásárlásának további támogatását és a töltőinfrastruktúrába történő jelentős beruházásokat.
- (35) Lengyelország nemzeti energiastratégiájának célkitűzéseit felfelé kell módosítani a 2030-ra vonatkozó ambiciózusabb uniós éghajlat-politikai célkitűzéssel összhangban. Egy szilárd, stabil és naprakész stratégiai keret elengedhetetlen a zöld átállással kapcsolatos köz- és magánberuházások irányításához és ösztönzéséhez. Lengyelországnak meg kell fontolnia ambíciósintjének növelését, hogy biztonságot kínálhasson a befektetőknek és növelje az üzleti környezet kiszámíthatóságát, ugyanakkor a REPowerEU közleménnyel összhangban felgyorsítsa energetikai átállását is.

- (36) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Lengyelország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Lengyelország igénybe veheti az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²¹ létrehozott Európai Szociális Alap Pluszt is.
- (37) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi konvergenciaprogramot, és véleményét²² különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

---

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

²² Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése alapján.

AJÁNLJA, hogy Lengyelország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítsa, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknak nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve a RePowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A 2023 utáni időszakban folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére irányuló költségvetési politikát. Javítsa a közkiadások hatékonyságát, többek között a költségvetési rendszer reformjának folytatása révén. Biztosítsa a jövőbeli nyugellátások megfelelőségét és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát a tényleges nyugdíjbavonulási életkor növelésére irányuló intézkedésekkel és a kedvezményes nyugdíjrendszerek reformjával.
2. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai programok végrehajtásának megkezdése céljából gyorsan zárja le a programozási dokumentumokról a Bizottsággal folytatott tárgyalásokat.
3. Növelje a munkaerőpiaci részvételt, többek között a gyermekgondozáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférés javítása révén, és szüntesse meg a tartósabb foglalkoztatási formák útjában álló akadályokat. Mozdítsa elő a minőségi oktatás és a munkaerőpiac szempontjából releváns készségeket, különösen a felnőttkori tanulás és a digitális készségek fejlesztése révén. Tegye célzottabbá a szociális ellátásokat, és biztosítsa a rászorulóknak a hozzáférést.
4. Javítsa az egészségügyi rendszer rezilienciáját, hozzáférhetőségét és hatékonyságát, többek között az ellátási piramis megfordításához szükséges erőforrások biztosításával és az e-egészségügyi szolgáltatások kiépítésének felgyorsításával. Erősítse a gazdaság innovációs kapacitását, többek között a kutatási intézmények és a vállalkozásokkal való szorosabb együttműködésük támogatása révén. Fokozza a vállalkozások és a közigazgatás további digitalizációját, többek között az infrastruktúra fejlesztése révén.

5. Javítsa a beruházási környezetet, különösen az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzése révén. Biztosítsa a hatékony nyilvános konzultációkat és a szociális partnerek hatékony bevonását a szakpolitikai döntéshozatalba.
6. Összességében csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést a megújuló energiaforrások engedélyezési eljárását és kiépítésének felgyorsítását gátló szabályozási, adminisztratív és infrastrukturális akadályok felszámolása révén. Reformálja meg az épületfelújítási politikákat és támogatási rendszereket a mélyebb energiahatékonyság előmozdítása, az energiamegtakarítás ösztönzése és a fűtés terén a fosszilis tüzelőanyagok gyorsabb kivonása, valamint a hőszivattyúk gyorsabb bevezetése érdekében. Gyorsítsa fel a tömegközlekedésre és az aktív mobilitásra való modális váltást, továbbá ösztönzőkkel és a töltőinfrastruktúrába történő beruházásokkal mozdítsa elő az elektromos járművek gyorsabb elterjedését. Javítsa a zöld átállás hosszú és középtávú stratégiai tervezését azáltal, hogy az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel és a REPowerEU közleménnyel összhangban aktualizálja a nemzeti energiapolitikákat annak érdekében, hogy biztonságot teremtsen az üzleti közösség számára, és hatékonyan használja fel a finanszírozást a tiszta energiába történő beruházások felgyorsítása érdekében.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről

az elnök
